

KLIMASATSORDNINGEN

- Klimasats 2020: 182 millioner kroner til fordeling på nasjonalt nivå.
- Klimasats har vist seg positiv for kommunene i Innlandet.
- Kommuner i Innlandet fikk støtte til 41 prosjekter og tiltak (15 millioner) i fjor.
- Om lag halvparten av innlandskommunene har søkt på to eller flere tiltak i løpet av de fire årene ordningen har vart.

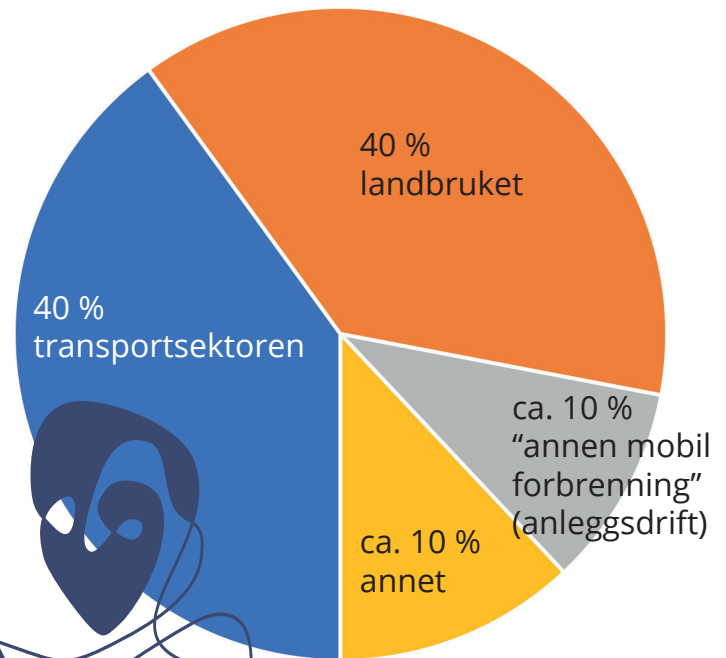
KLIMATILTAK 2019 I INNLANDET

Klimasattildelingene for 2019 i innlandet (utdrag):

- Støtte til klimavennlig areal- og transportplanlegging i Løten, Nordre Land og Ringebu.
- Støtte til prosjekter for klimagasskutt i landbruket i Hamar, Løten, Stange og Østre Toten.
- Biogassprosjekter i flere kommuner både i Hedmark og Oppland.
- Støtte på 1,5 millioner til et prosjekt knyttet til fossilfri transport i Sør-Østerdal.
- Arbeid med klimavennlige offentlige innkjøp var prioritert i 2019. Hamar, Løten, Stange og Gjøvik fikk tilskudd til dette.
- Mange kommuner faser ut sine fossile tjenestebiler. Det er derfor gitt støtte til el-ladepunkter til dette i mange kommuner.
- En rekke kommuner har dannet interkommunale klimanettverk som har fått støtte.
- En del sykkeltiltak har også fått støtte.

KLIMAKRISEN

- også Innlandets utfordring

Fordeling av årsakene til CO₂-utslipp i Innlandet

Postadresse:

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 Lillehammer

Postmottak:

fminpost@fylkesmannen.no

Telefon:

61 26 60 00

Klima øverst på dagsordenen

Norge har en klimalov som sier at utslippene skal ned med minst 40 prosent innen 2030, og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Da må utslippene reduseres med 80-95 prosent i løpet av tre tiår.

Det har ofte vært ildsjeler i kommuneadministrasjonen, -politikken eller blant innbyggerne som har drevet klimaarbeidet i kommunene framover. Men ildsjelenes innsats er ikke nok. Nå må klimaarbeidet i kommunene opp på et nytt nivå, der alle deler av kommunen har mål, planer og rutiner for å kutte utslipp systematisk.

Statlige planretningslinjer slår fast at kommunene skal ta hensyn til klima i overordnet planlegging og myndighetsutøvelse. Kommunene bør ha ambisiøse mål for utslippsreduksjoner, og de skal bruke et bredt spekter av roller og virkemidler for å nå målene. Kommunene er også lovpålagt å fremme klimavennlige løsninger i offentlige anskaffelser, og plan- og bygningsloven pålegger kommunene å ta klimahensyn i planarbeidet.

Gjennom planarbeid og i rollen som samfunnsutvikler kan kommunen også bidra til å kutte utslippene til innbygere og lokalt næringsliv.

“Vi er den første generasjonen som reelt opplever konsekvenser av klimaendringene, og vi er den siste generasjonen - som på en ordentlig måte - kan gjøre noe med det!”

Fylkesmann Knut Storberget på klimakonferanse i november 2019.

Det første kommuneledelsen bør gjøre er å få oversikt over utslippene. På nettsidene til Miljødirektoratet finnes regnskap for klimagassutslipp i alle landets kommuner, og maler for å beregne klimaeffekten av ulike tiltak. Så settes mål for utslippskutt – for virksomheten som helhet, og for de ulike enhetene og foretakene.

En rapport KS fikk laget for noen få år siden, kalt «Kortreist kvalitet», peker på behovet for strategier med konkrete føringer for klimaarbeidet på de fleste arbeidsområdene: Arealbruk, infrastruktur, transport, kommunale tjenester, boligpolitikk, helse, næringsutvikling, sysselsetting med mer – og en gjennomgripende vurdering av hvordan kommunens virksomhet bør organiseres.

Kommunenes enheter bør rapportere status for klimaarbeidet regelmessig – sammen med øvrige budsjett- og styringsprosesser. Ros og løft fram dem som innfrir. Følg opp dem som trenger hjelp. Vis fram klimaarbeidet for egne ansatte og innbyggerne, og bygg stolthet. Det er også viktig å spille de folkevalgte gode på klima. Ofte er det fra politikerne initiativene kommer, og da må administrasjonen følge opp og gi dem et godt, faglig beslutningsgrunnlag.

Behovet for omstilling vil påvirke nasjonal og internasjonal politikk og økonomi framover, og gi rask teknologisk utvikling. Et framoverlent klima- og omstillingsarbeid gjør det lettere å beholde og skape nye arbeidsplasser når etterspørselen etter mer klimavennlige varer og tjenester øker.

Husk at det også kan være penger å spare på en del klimatiltak. Hva om dere erstatter fossilbiler med elbiler og elsykler? Erstatter en del reiser med digitale møter? Og reduserer transportbehovet gjennom god areal- og transportplanlegging?

Mange – ikke minst unge mennesker – er opptatt av å bo i et sunt miljø og jobbe for en framtidsrettet arbeidsgiver. De ser hvilke krefter som er i sving. Klimaarbeidet kan og bør brukes for å gjøre kommunen attraktiv for næringsliv, arbeidstakere, studenter, turister og innbyggerne.

(Denne teksten er redigert ut fra en kronikk av Miljødirektoratets direktør Ellen Hambro.)

